Міністерство освіти і науки України Національний університет "Львівська політехніка" Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій Кафедра програмного забезпечення

Звіт Про виконання лабораторної роботи №2

На тему:

«Документування етапів проектування та кодування програми» з дисципліни «Вступ до Інженерії Програмного Забезпечення»

> **Лектор:** Доцент каф. ПЗ

Левус Є. В.

Виконав: ст. гр. ПЗ-11

Ясногородський Н.В.

Прийняла:

Доцент каф. ПЗ

Левус Є. В.

« ___ » _____ 2022 p.

Σ = _____.

Тема. Документування етапів проектування та кодування програми.

Мета. Навчитися документувати основні результати етапів проектування та кодування найпростіших програм.

Теоретичні відомості

4. Які є рівні проектування ПЗ? Чим вони відрізняються?

Зазвичай складна задача проектування складається з двох етапів (рівнів):

- apxiтектурне проектування або високорівневий дизайн(Software Architectural Design/Top-level Design, англ.), протягом якого обумовлюються так звані компоненти високого рівня: зв'язок між найбільшими і загальними частинами програмного забезпечення
- детальне проектування компонентів(Software Detailed Design, англ.), протягом якого визначається деталізована архітектура, що описує кожну компоненту у тому обсязі, який необхідний для конструювання.
- 14. З чого складається блок-схема алгоритму? Складається з геометричних фігур, які з'єднані напрямленими лініями

Основні конструкції блок-схем	
Оператор	Опис
	Термінатор. Початок/кінець
	Оператор вводу, виводу даних
	Процес обчислень,
	арифметична дія
	Розгалуження.
	Оператор умови.
	Підпрограми (функції)
	Оператор циклу

- 20. Які правила до найменування змінних? Навести три приклади.
- назва кожної змінної повинна починатися її типом, наприклад int* pnArray
  - використовувати пари змінних min/max, begin/end, open/close
  - додавати в кінець назви кваліфікатори Min, Max, Avg, Index при необхідності

Завдання

Частина І. У розробленій раніше програмі до лабораторної роботи з дисципліни «Основи програмування» внести зміни - привести до модульної структури, де модуль - окрема функція-підпрограма. У якості таких функцій запрограмувати алгоритми зчитування та запису у файл, сортування, пошуку, редагування, видалення елементів та решта функцій згідно варіанту.

Частина II. Сформувати пакет документів до розробленої раніше власної програми

- схематичне зображення структур даних, які використовуються для збереження інформації;
- блок-схема алгоритмів основної функції й двох окремих функцій підпрограм (наприклад, сортування та редагування);
- текст програми з коментарями та оформлений згідно наведених рекомендацій щодо забезпечення читабельності й зрозумілості.

Результат

Схематичне зображення структур даних:

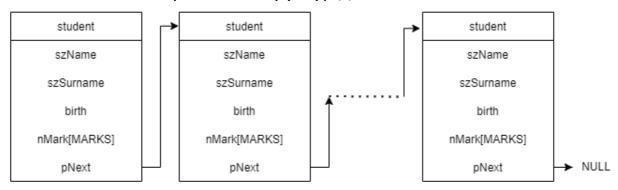

Рис.1. Однозв'язний список структур student

Рис.2. Структура sDate, що ε полем birth структури student

п елементів, зарезервованих масивом

Рис.3. Одновимірний масив

Блок-схеми:

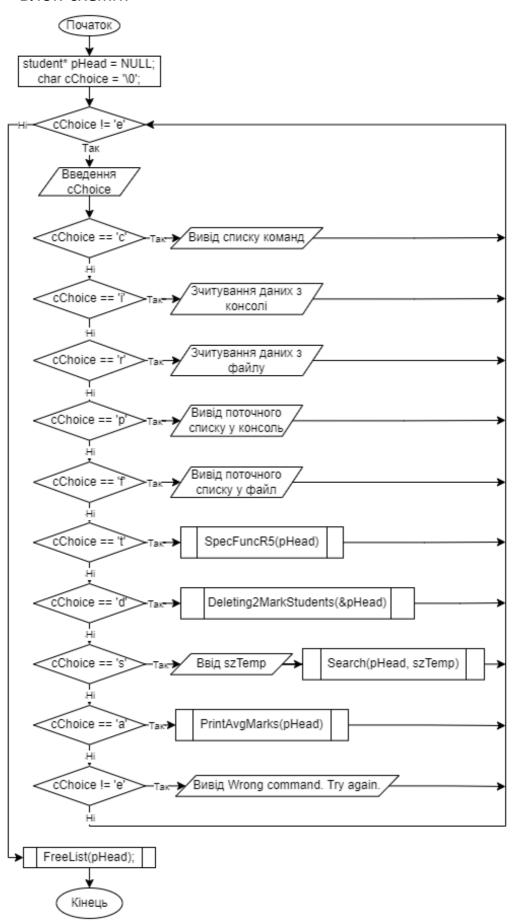

Рис.4. Функція main

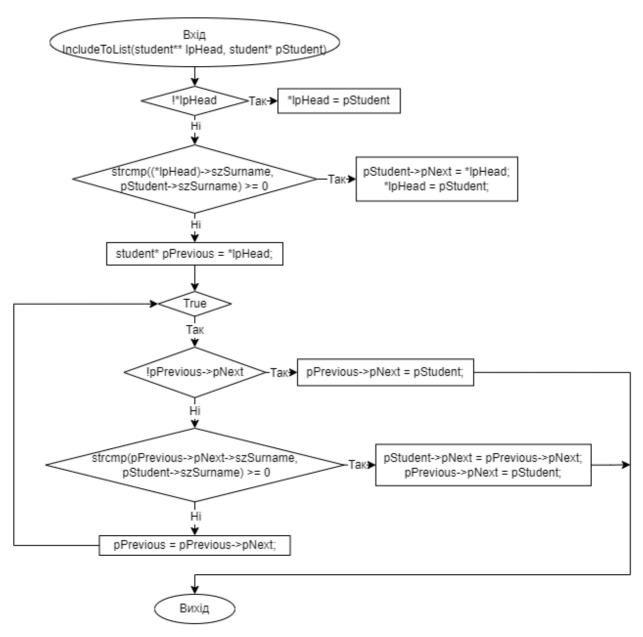

Рис.5. Функція IncludeToList

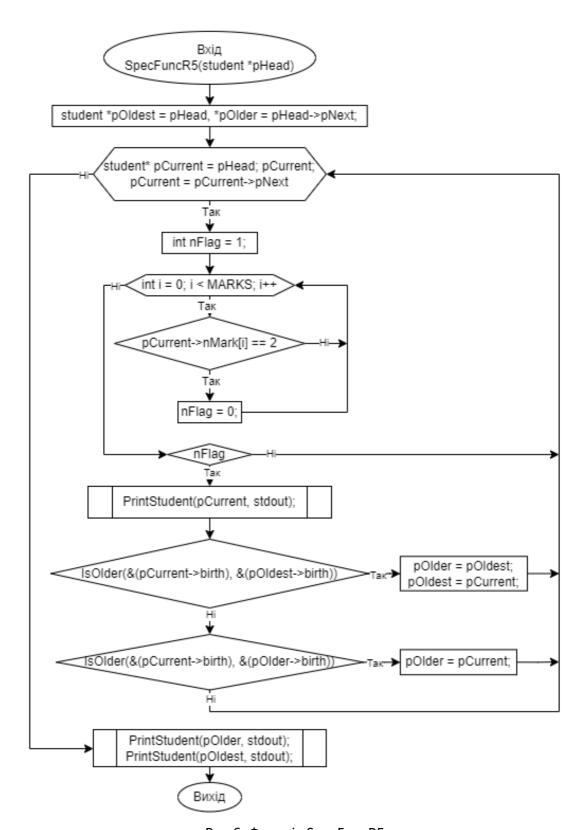

Рис.6. Функція SpecFuncR5

Текст програми:

func.h

```
#include <stdio.h>
#define MARKS 10 // exams count
#define NAME SIZE 60 // maximum name and surname length
// represents info about the student (linked list)
typedef struct sStud {
  struct sStud *pNext;
  struct sDate {
    short nDay;
    short nMonth;
    short nYear;
  } birth;
  char szName[NAME SIZE];
  char szSurname[NAME_SIZE];
  short nMark[MARKS];
} student;
void emptyList(student *pHead);
int printList(student *pHead, FILE *fStream);
int printStudent(student *pStudent, FILE *fStream);
int addToList(student **lpHead, student *pStudent);
int scanToList(student **lpHead, FILE *fStream);
int delete2MarkStudents(student **lpHead);
int isOlder(struct sDate* d1, struct sDate* d2);
int specFuncR5(student* pHead);
int searchByNameOrSurname(student* pHead, char szSegment[NAME SIZE]);
int printAvgMarks(student* pHead);
```

func.c

```
#include <ctype.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include "func.h"
// free dynamic memory
void emptyList(student* pHead) {
 if (!pHead) return;
  emptyList(pHead->pNext);
  free(pHead);
// prints all students
int printList(student* pHead, FILE* fStream) {
  if (!fStream) return 0;
  if (pHead) {
    printStudent(pHead, fStream);
    printList(pHead->pNext, fStream);
    return 1;
  } else
   return 0;
```

```
int printStudent(student* pStudent, FILE* fStream) {
 if (!fStream) return 0;
  if (pStudent) {
    fprintf(fStream, "\n %10s %10s %02hd/%02hd/%hd ", pStudent->szName,
            pStudent->szSurname, pStudent->birth.nDay, pStudent->birth.nMonth,
            pStudent->birth.nYear);
    for (int i = 0; i < MARKS; i++)
     fprintf(fStream, "% hd", pStudent->nMark[i]);
   return 1;
  }
 return 0;
// adds with sorting by last name
int addToList(student** lpHead, student* pStudent) {
 if (!lpHead | !pStudent) return 0;
 if (!*lpHead) {
   *lpHead = pStudent;
   return 1
 }
  if (strcmp((*lpHead)->szSurname, pStudent->szSurname) >= 0) {
   pStudent->pNext = *lpHead;
    *lpHead = pStudent;
   return 1
  student* pPrevious = *lpHead;
 while (1) {
   if (!pPrevious->pNext) {
     pPrevious->pNext = pStudent;
     break;
   } else if (strcmp(pPrevious->pNext->szSurname, pStudent->szSurname) >= 0) {
     pStudent->pNext = pPrevious->pNext;
     pPrevious->pNext = pStudent;
     break;
   pPrevious = pPrevious->pNext;
 return 1;
```

```
// scans student from stream and adds them
int scanToList(student** lpHead, FILE* fStream) {
  student* pStudent = (student*)malloc(sizeof(student));
  if (!pStudent) return 0;
  fscanf s(fStream, "%s %s %hd/%hd", pStudent->szName, NAME SIZE,
           pStudent->szSurname, NAME_SIZE, &pStudent->birth.nDay,
           &pStudent->birth.nMonth, &pStudent->birth.nYear);
  for (int i = 0; pStudent->szName[i] != '\0'; i++) {
    if (!isalpha(pStudent->szName[i])) {
      free(pStudent);
     return 0:
   }
  for (int i = 0; pStudent->szSurname[i] != '\0'; i++) {
    if (!isalpha(pStudent->szSurname[i])) {
     free(pStudent);
     return 0;
   }
  if (pStudent->birth.nDay < 1 || pStudent->birth.nDay > 31 ||
     pStudent->birth.nMonth < 1 | pStudent->birth.nMonth > 12 |
      pStudent->birth.nYear < 1920 || pStudent->birth.nYear > 2020) {
    free(pStudent);
   return 0;
  for (int j = 0; j < MARKS; j++) {
    if (!fscanf_s(fStream, " %hd", pStudent->nMark + j) ||
        pStudent->nMark[j] < 2 | pStudent->nMark[j] > 5) {
      free(pStudent);
      return 0;
    }
  pStudent->pNext = NULL;
  if (!addToList(lpHead, pStudent)) {
   free(pStudent);
   return 0;
 }
 return 1;
// delete students with a grade "2" for the first exam
int delete2MarkStudents(student** lpHead) {
 if (!lpHead | !*lpHead) return 0;
  for (student *pPrevious = NULL, *pCurrent = *lpHead; pCurrent;) {
   if (pCurrent->nMark[0] != 2) {
     pPrevious = pCurrent;
      pCurrent = pCurrent->pNext;
     continue;
    if (!pPrevious) {
      *lpHead = pCurrent->pNext;
      free(pCurrent);
      pCurrent = *lpHead;
    } else {
      pPrevious->pNext = pCurrent->pNext;
      free(pCurrent);
      pCurrent = pPrevious->pNext;
 return 1;
```

```
// compare dates
int isOlder(struct sDate* d1, struct sDate* d2) {
 if (d1->nYear < d2->nYear)
    return 1;
 else if (d1->nYear > d2->nYear)
   return 0;
 else {
   if (d1->nMonth < d2->nMonth)
     return 1;
   else if (d1->nMonth > d2->nMonth)
     return 0;
   else {
     if (d1->nDay < d2->nDay)
       return 1;
     else
       return 0;
 }
}
// prints students without '2' mark and looks for two oldest of them
// returns 0 if the list contains less than 2 students, otherwise 1
int specFuncR5(student* pHead) {
 if (!pHead | !pHead->pNext) return 0;
  printf("\n Students that don't have mark '2':");
  student *pOldest = pHead, *pOlder = pHead->pNext;
  for (student* pCurrent = pHead; pCurrent; pCurrent = pCurrent->pNext) {
   int nFlag = 1;
    for (int i = 0; i < MARKS; i++) {
     if (pCurrent->nMark[i] == 2) nFlag = 0;
   if (nFlag) {
     PrintStudent(pCurrent, stdout);
      if (IsOlder(&(pCurrent->birth), &(pOldest->birth))) {
        pOlder = pOldest;
       pOldest = pCurrent;
      } else if (IsOlder(&(pCurrent->birth), &(pOlder->birth))) {
       pOlder = pCurrent;
   }
  printf("\n\n The two oldest:");
 PrintStudent(pOlder, stdout);
 PrintStudent(pOldest, stdout);
 return 1;
}
```

```
// searches by name or last name and print them
int searchByNameOrSurname(student* pHead, char szSegment[NAME SIZE]) {
  if (!pHead) return 0;
  int nFlag = 0;
  for (student* pCurrent = pHead; pCurrent; pCurrent = pCurrent->pNext) {
   if (strstr(pCurrent->szName, szSegment) |
        strstr(pCurrent->szSurname, szSegment)) {
     PrintStudent(pCurrent, stdout);
     nFlag = 1;
 }
 return nFlag;
// prints average marks
int printAvgMarks(student* pHead) {
 if (!pHead) return 0;
 double lfMarks[MARKS] = {0.};
  int nCounter = 0;
  for (student* pCurrent = pHead; pCurrent;
      pCurrent = pCurrent->pNext, nCounter++) {
   for (int i = 0; i < MARKS; i++) {
     lfMarks[i] += (double)pCurrent->nMark[i];
  }
 for (int i = 0; i < MARKS; i++) printf(" %g", lfMarks[i] / nCounter);</pre>
 return 1;
```

Source.c

```
#include <conio.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include "func.h"
int main(void) {
  student* pHead = NULL;
  char cChoice = '\0', garbage;
  while (cChoice != 'e') {
    printf(
        "\n\n Enter the character that corresponds to the command, or c to get "
        "a list of commands: ");
    while (1) {
     garbage = cChoice;
      cChoice = getchar();
     if (cChoice == '\n') {
       cChoice = garbage;
       break;
      }
```

```
switch (cChoice) {
   case 'c': {
     printf(
         " Commands list : \n\
e - exit\n\
i - add student from console\n\
r - read students from file\n\
p - print the current list\n\
f - save the current list to a file\n\
t - print students without '2' marks and two oldest of them\n\
d - delete students with the first '2' mark\n\
s - search for students by name or last name\n\
a - print the average marks from all exams\n");
     break;
   case 'i': {
     if (!ScanToList(&pHead, stdin)) {
       printf("\n Cannot include student. Check inputed data.");
     while (getchar() != '\n') {
     }
     break:
   case 'r': {
     FILE* fp;
     if (fopen_s(&fp, "data.txt", "r")) {
       printf("\n Cannot open file.");
       break;
     for (int i = 1; !feof(fp); i++) {
       if (!ScanToList(&pHead, fp)) {
         printf("Cannot scan %d-th line of data. Check input file.", i);
     fclose(fp);
     break;
   }
   case 'p': {
     printf("\n %10s %10s %s\t %s\n", "Name", "Surname", "Birth", "Marks");
     if (!PrintList(pHead, stdout)) {
       printf("\n Cannot print list.");
     break;
   }
   case 'f': {
     FILE* fp;
     if (fopen_s(&fp, "out.txt", "w")) {
      printf("\n Cannot open file.");
       break;
     }
     if (!PrintList(pHead, fp)) {
       printf("\n Cannot save list.");
     fclose(fp);
     break;
   case 't': {
     if (!SpecFuncR5(pHead)) {
       printf("\n Cannot find oldest students.");
     break;
   }
   case 'd': {
     if (!Deleting2MarkStudents(&pHead)) {
       printf("\n Cannot delete students.");
```

```
}
      break;
    case 's': {
      char szTemp[NAME SIZE];
      scanf_s("%s", szTemp, NAME_SIZE);
      if (!Search(pHead, szTemp)) {
       printf("\n Students not found.");
     while (getchar() != '\n') {
     }
      break;
    }
    case 'a': {
      if (!PrintAvgMarks(pHead)) {
       printf("\n Cannot find average marks.");
     break;
    default: {
     if (cChoice != 'e') printf("\n Wrong command. Try again.");
     break;
   }
  }
}
emtpyList(pHead);
return 0;
```

Висновок

Навчився документувати етапи проектування та кодування програми, склав схематичне зображення використаних структур даних, блок-схему алгоритмів та написав код програми.